

Nr 8.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående avskrivning av f. inspektoren Axel Königsons i Granvik, Aareavaara, skuld till kronan på grund av virkesköp; given Stockholms slott den 18 december 1936.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Axel Pehrsson.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 18 december 1936.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Pehrsson, anför:

Vid kronoskogsauktion inför länsstyrelsen i Västerbottens län år 1920 inköpte f. inspektoren Axel Königson i Granvik, Aareavaara, av staten en virkespost å kronoparken Abborrträskliden, inom Lycksele revir för en köpeskillning av 70,163 kronor 50 öre. Såsom säkerhet för köpeskillningen lämnades en av hemmansägaren Olof Mårtensson och trävaruhandlaren Mårten Mårtensson, båda i Anundsjö, tecknad solidarisk proprieborgen å 100,000 kronor.

Intill utgången av år 1923 erlade Königson — själv eller genom sina borgensmän — i fyra olika avbetalningar sammanlagt 10,881 kronor 62 öre.

Under loppet av år 1924 fann domänstyrelsen omständigheterna vara sådana, att det för statsverket vore ändamålsenligast, att den del av ifrågavarande virkespost, som då ännu icke avverkats, återtoges mot det att Königson till gäldande av det avverkade virkets värde erlade, utöver nyssnämnda inbetalda belopp, ytterligare 9,763 kronor 95 öre. Skillnaden mellan dessa båda belopp, ($10,881.62 + 9,763.95 =$) 20,645 kronor 57 öre, å ena sidan, och den ursprungliga köpeskillingen, 70,163 kronor 50 öre, å andra sidan, eller 49,517 kronor 93 öre, avfördes under angivna förutsättning ur länsstyrelsens räkenskaper med domänstyrelsen.

Av resterande köpeskillingen för den avverkade delen av virkesposten, 9,763 kronor 95 öre, har Königson icke inbetalt något. Sedan borgensmannen Mårten Mårtensson avlidit och boet efter honom avträtts till urarvskonkurs, har emellertid kronan vid slututdelning i konkursen uppburit 766 kronor 64 öre. Tillika har borgensmannen Olof Mårtensson försatts i konkurs. I dennes konkurs har kronan i utdelning erhållit 1,277 kronor 48 öre. Skuldsumman har sålunda minskats till 7,719 kronor 83 öre.

I skrivelse den 23 mars 1935 har nu Königson hemställt, att Kungl. Maj:t och riksdagen måtte av nåd befria honom från vidare betalningsskyldighet för sistnämnda belopp, 7,719 kronor 83 öre, jämte därå upplupna räntor. Till stöd för denna hemställan anföres i huvudsak följande.

Det finnes ingen möjlighet för Königson att åstadkomma någon ytterligare avbetalning å skulden. Königsons inkomster under sommarmånaderna såsom förman å kronoparken Bjurbäcken inom Lycksele revir uppginge endast till 7 kronor 50 öre om dagen. Under vintern erhöle Königson som instruktör vid getdoningsavverkningarna i Tärendö revir 10 kronor för dag. Königson stode visserligen skriven som ägare till fastigheten $\frac{1}{8}$ mantal Norrlunda nr 1 i Lycksele socken, men nämnda fastighet vore intecknad till betydligt högre belopp än taxeringsvärdet, 19,500 kronor, och disponerades av inteckningshavaren, aktiebolaget svenska handelsbanken. Königsons lös-egendom hade för länge sedan försålts exekutivt. Domänverket kunde sålunda icke vinna något på att försätta Königson i konkurs.

Av handlingarna i ärendet inhämtas vidare, att vid utmättningsförsök i Norrlunda den 6 november 1935 till gäldande av kronans fordran hos Königson utmättningsbar lös egendom icke anträffats samt att Königson den 7 januari 1936 avlagt utmättningssed inför konkursdomaren i Västerbottens västra domsaga, därvid uppgivits tillgångar till 19,600 kronor och skulder till 48,313 kronor. Inför konkursdomaren har Königson tillika anfört, att hans inkomster från domänverket, 300 kronor i månaden, helt åtginge till underhåll åt hustrun, som vore nervsjuk, och makarnas två omyndiga barn, födda det ena 1921 och det andra 1924.

Domänstyrelsen har i ett den 28 februari 1936 avgivet utlåtande anfört bland annat följande.

Såsom saken nu låge till, ansåge domänstyrelsen sig ej böra undandraga sig att tillstyrka bifall till Königsons ansökan. De betalningssvårigheter, som redan tidigt yppat sig för Königson, måste tillskrivas det katastrofala prisfall på virkesmarknaden, som inträffade hösten 1920. Det vore styrkt, att Königson saknade utmättningsbar lös egendom och att hans skulder — upp-

lupna räntor, åtminstone till domänverket, oräknade — överstege tillgångarna med 28,713 kronor. Såvitt kunde bedömas, finnes icke utsikt, att vare sig Königson själv eller hans ende kvarlevande borgensman för virkesköpet, i konkurs försatte hemmansägaren Olof Mårtensson, inom överskådlig framtid skulle bliva i tillfälle att återbetala skulden.

Jämväl vederbörande *överjägmästare* och *revirförvaltare* hava tillstyrkt framställningen.

Statskontoret har i remissyttrande den 30 mars 1936 förklarat sig icke vilja motsätta sig bifall till ansökningen.

Med hänsyn till föreliggande omständigheter anser även jag mig böra tillstyrka, att kronans berörda fordran, 7,719 kronor 83 öre jämte ränta, avskrivnes. Frågan torde emellertid böra underställas riksdagens prövning. *Departements-
chefen.*

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att kronans återstående fordran på grund av ifrågavarande av Axel Königson år 1920 företagna virkesköp, 7,719 kronor 83 öre jämte därå belöpande ränta, må avskrivas.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Hugo Nordlander.
